

men at den kunde indbringes som et særskilt Lovforslag. Jeg kan ikke Andet end paastjonne, at han dog ikke har saa Meget derimod, at han jo erkjender, at det ved nærmere Overveelse maaskee i Tidens Løb kunde komme frem; men jeg anseer denne Sag endnu ikke for rigtig uddebatteret og ønskede derfor gjerne, at det høitærede Thing udtalte sig om Sagen, som den her foreligger. Den var meget fort under Diskussion ved forrige Behandling, og jeg troer dog virkelig, at man ikke kan Andet end samstemme i, at det er ikke alene gavnligt, men en nødvendig Betingelse, ja Slutstenen for hele Lovgivningsarbeidet angaaende denne Sag, at denne Bestemmelse kommer ind med; Lovgivningen vil tabe Meget af sin Værdi, hvis ikke denne vigtige Sag berøres. Dertil kommer, at, naar vi see hen til den ældre Bandlevgivning, navnlig Hovedforordningen af 29de Juli 1846, saa omtaler den jo Møller, som jeg tillod mig at udhæve ved Sagens forrige Behandling, og omhandler et Slags Expropriation uden Erstatning; der staaer, at Møller skulle have Flodemaal. I Loven af 16de Marts 1851 tales alene om Møller og saadanne Bærker. Og nu er atter denne Lov et Supplement til de to Love, og da finder jeg denne Bestemmelse her ganske paa sin Plads; thi Møllerne ere jo ikke Hovedsagen; der er mangfoldige Møller, som slet ikke ville berøres heraf, saa en aparte Lovgivning om Møllerne troer jeg ikke er nødvendig. Skal der altsaa gives Regler for at ordne denne Sag, troer jeg, at de høre hjemme i denne Lovgivning, som taler om Ordningen af Bandleb, og det er derfor, jeg har tilladt mig at foreslaae denne Tillægsparagraph, som jeg saaledes fremdeles paa det Bedste skal anbefale til det høitærede Thing.

Indenrigsministeren: Jeg tilstaaer, at jeg havde ventet, at den ærede Landstingsmand ikke ved 3die Behandling paany vilde have fremdraget det samme Spørgsmaal, idet mindste i alt Væsentligt det samme Spørgsmaal, idet han dog ikke kan betvivle, at de samme Indvendinger, som da forekom mig at maatte gjøres mod dette Forslag, fremdeles ere ligesaa uovervindelige for mig, som med Hen-

syn til det forrige Forslag. Der er en Forandring, som bestaaer dert, at Ordet „Fabrikør“ er udeladt; men det var kun eet Punkt, som jeg fremhævede blandt flere andre; det var paa ingen Maade min eneste Indvending. Altsaa, fordi Ordet „Fabrikør“ er slettet ud, dermed ere ikke de almindelige Indvendinger, jeg gjorde gjældende imod Forslaget, blevne sjernede, og paa den anden Side er der kommet andre Indvendinger til, som ligge i Affattelsesmaaden. Jeg kan nemlig ikke see rettere, end at det er en meget besynderlig Maade, hvorpaa Forslaget er stillet, saaledes som det nu foreligger, naar det nemlig hedder: „Da kan, naar Landvæsenkommissionen finder, at overveiede landøkonomiske Fordele derved kunne opnaaes, og de af Bandet Skadelidende have erklæret sig villige til at udrede den eventuelle Erstatningssum osv.“. Meningen maa vel være: De, som lide Skade ved Bandleb eller Fiskegaarden og disses Indvirkning paa Bandlebs Forhold; men det staaer der virkelig ikke; der staaer: „de af Bandet Skadelidende“. Jeg kunde snart bedre have forstaaet, om der havde staaet: de af Bandet Nyttelhavende, idet det længere hen hedder: „hvilken Erstatning udredes efter Landvæsenkommissionens nærmere Bestemmelse af dem, der bidrage til det paagjældende Bandlebs Vedligeholdelse“. Altsaa, naar de af Bandet Skadelidende have erklæret sig villige til at udrede den eventuelle Erstatningssum, saa skal Erstatningen udredes af dem, der bidrage til det paagjældende Bandlebs Vedligeholdelse. Det er dog en aldeles umulig Affattelse. Forslagets Affattelse er virkelig ligesaa besynderlig som den Grund, den ærede Landstingsmand ansøgte for, at han atter var kommen frem med Forslaget, nemlig, at han havde seet, hvilket heldigt Resultat der i et givet Tilfælde var opnaaet ved Forlig. Her er nu Spørgsmaal om at forlade Forligsvæien, og, naar der er Tale om at finde et Udgangspunkt for Maaden, hvorpaa man i Mangel af Forlig skal indføre Lov, saa kan der som Grund til at indføre Lov, naar denne ivotrigt ikke kan retfærdiggjøres, dog ikke ansøres, hvad der kan opnaaes ved